

Clevelandiska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

Issued three times a week.
Official Organ of 85 Slove-
nian Societies and Organi-
zations.

LETTO X. — VOL. X

No. 116.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, OCTOBER 5th, 1917.

Predren roparski napad na The Cleveland Hardware Co.

Dva maskirna bandita sta v četrtek ponoči ob polnajstih udrila v plačilni urad tovarne The Cleveland Hardware Co. na 79. cesti in Kinsman ter sta odnesla \$4,000 namenjenih delavcem za placanje. Rop je bil eden najbolj predznih v zgodovini mesta. Plačilni mojster Geo. Sharp je pravkar spravil denar v posamezne kuverte in v 5 minutah bi se moralo zacetiti plačevanje, ko sta udrila v sobo dva roparja, obraze zavezane z rudenimi robci in revolverji v rokah. Sharp je hotel spraviti denar, toda dobil je udarec po glavi in strel v roko, dokim so nočnega stražnika Geo. Kafrova, 8304 St. Clair ave., stanujoč, prestrelili v levo ramo. Sharp je skočil medtem skozi okno v strojne prostore, kjer je oddal alarm. Medtem je prisel drugi nočni stražnik Chisholm, ki je začel streljati na roparje v trenotku, ko so se vsedli v čakajoč avtomobil in se odpeljali. Nohen strel ni zadel. Poicija je bila šele čez uro na mestu, ker je dobila napacen alarm, misleč da se je tativina pripetila v tovarni št. 1. na E. 45. cesti in Lakeside ave. Tu se je policija najprvo oglašila, potem pa dirjala na Kinsman Rd. Toda iti so morali preko tira, ki je bil zaprt, ker je blokiral pot dolg vlek Nickel Plate železnice. Policia je zagrozila da bo nemudoma arretirala spredvodnika in inženirja železnice, če ne umakne vlek, kar se je zgodilo šele čez pol ure. Tako je bilo zgubljeno več kot eno uro. Vsa policija je na nogah, da išče prednre lopove.

Številke registriranih, ki so se registrirali za novembarske volitve, so tako nizke. Državljanji niso uporabili prvi dan prilike, da se registrirajo. Vsega skupaj je bilo registriranih v četrtek, prvi registracijski dan le 31.125 oseb. V prenifikih in vardah, kjer stanujejo Slovenci, je zanimanje za volitve jasno slablo. Nad tri četrtine slovenskih volivcev ni še registriranih. Dasi sicer še ni nicesar zamujenega, pa vendar je resnica, da če clovec odlaša, da je prepozno. Mi resno svetujemo vsem slovenskim državljanom, ki imajo pravico voliti, da se gotovo registrirajo prihodnjii četrtek, 11. oktobra. Druga dva registracijska dnevi sta 19. in 20. oktobra. Brez ozira, kakšnega prepranja ste, kaj boste volili, vaša dolžnost je, da se registrirate, ker sicer ne morete voliti. Prej opravite registracijo, bojte za vas. Ljudje se neprestano pritožujejo, kakšne so razmere, toda če vprašate te delikarje ali so državljanji, bodojo reki, da niso, torej nima nobene pravice, če pa so državljanji, pa se niso registrirali, da bi lahko volili. Ljudstvo v Ameriki ima polno svobodo na volivni dan urediti razmere, kakor jih želi. Volite torej, toda vi ne morete voliti, če se niste registrirali.

Mr. John Juliec, kandidat za councilmana v 23. vardi bo imel svoj govor v sredo 10. oktobra v Ullmanovi dvorani na 55. cesti in Marquette St. ob 8. uri zvečer. Ob tej priliki bo Mr. Juliec razdelil svojo platformo, povedal svoje načrte in cilje, katere ima na programu kot zastopnik 23. varde, če bo zvoljen. Rojakom griponočamo, da obišete ta shod. Poleg Mr. Julica govoriti še nekaj drugih govornikov.

Starodavna "pelce", s katerim so hodili naše ženske, fantje in može po pivo v gostilni, potem ko so prihajali od napornega dela domov, bo-

dejo v kratkem zginile. Gostilničari trdijo, da se ne bo več izplačevalo pivo prodajati na "pelce". Drugi teden pride nov davek, ki naklada \$1.50 izvenrednega davka na vsak sod pive, in izključeno je, da bi se moglo dobiti še kaj pive "na pelco". Stari dobrasi zginajo.

Zadnji čas, da plačate svoj račun za plin je do četrtega, 11. okt. do 10. ure dopoldne. Priseste vaš račun v naš urad in prihranite si pot v mesto.

Anton Bohanek in Mat Bolin sta bila oropana v četrtek za \$1700 v gotovem denarju. Navado sta imela, da sta spravljala denar v trunku, namesto da bi ga nosila na banko, kjer bi bil lepo spravljen, poleg tega pa bi nosil lepe obresti. Stokrat smo že spominjali ljudi, naj nosijo denar na banko, kjer ga dobijo kadar ga hočejo, pa vse zastonj. Nobeina tativina in zguba jih ne prepira. Okradena dva stanujeta na 1255 E. 54. cesti.

Položaj premoga je postal skrajno akuten v Clevelandu. Mesto je razpisalo na razne premogarske družbe ponudbe za premog, toda niti ena tvrdka se ni oglasila, da hoče prodati mestu premog. Mesto potrebuje nemudoma 75.000 ton premoga za vodovod, za električno tovarno in druge zavode. Poleg onih 75.000 ton premoga, ki jih mesto nemudoma potrebuje, je treba še nadaljnih 175.000 ton premoga, da se zadosti vsem potrebam. Niti ene tone ne more dobiti mesto. Bojimo se, da bo morala mestna elektrarna premehati z delom, kar bo povzročilo ogromno škodo vsem trgovinam. Zupan Davis je šel v Washington, da uriga pri zvezini vladi, da prisili prodajalec s premogom, da pošljejo dovolj premoga v mesto.

Edwin Drake, odvetnik, je kandidat za mestnega sodnika. V četrtek je govoril pred množico 150 oseb v Hollenden hotelu v interesu svoje kandidature. Toda zaman je bil njegov govor. Niti enega glasu ni dobil od navzočih. Bili so nameči sami kandidatje za sodnike, katerim je Drake govoril. 150 kandidatov je za sodnike v Clevelandu.

Charles Landis, zamorski porter v častniškem stanu je bil danes odstavljen, ker se mu je dokazalo, da je prinašal žganje in drugo opojno pijačo v taborišču.

Včeraj je poslal general Glenn 67 vojaških novincev domov. Dobili so svojo plačo za ves čas, kar so služili, plačano vožnjo za nazaj in vse potrebno. Deloma so fizično nesposobni za armado ali pa jih general ne mara v svoji sredini. Ne more se dognati ali jih kak Slovenec med njimi ali ne.

Washington, 4. okt. Provost maršal general Crowder je danes naznanil, da ponuja vsem onim, ki se niso registrirali, ali ki se niso odzvali klicu za vojaško službo, zadnjo priliko, da pridejo v vojaške tabore, povedo svoj vzrok, zakaj se niso oglasili, načar bo vse pozabljeni. Seveda se te "zakasnene kandidate" prisili služiti. Toda kdor se tekom enega tedna ne zglaši in nalašč izostaja od vojaške službe, ga zadegne ostra kazen. Ne samo da bo moral najprvo sedeti in ječi, ampak pozneje ko bo prost ječe, ki znača najmanj eno leto, bo moral vseeno med vojake, kjer bo moral odslužiti redno idobo 4 let. Vsakdo, kdor niznani osebo, ki se odtegne v oj a ški i s l u ž i klobi \$50 nagrade. Predsednik Wilson je razglasil, da je vsekoga državljanu dolžnost enake osebe nemudoma naznaniti vladni, da jih prime.

Adam Jeceski je prišel pred 6 leti iz Rusije in v četrtek je bil pred sodnikom Levine, da dobi državljanske pravice. In sodnik ga vpraša, kaj je ameriška svoboda. Jeceski, ki menda spada k ruskim boljševikom, je rekel, da ne ve kaj je svoboda. "Kaj?" pravi sodnik Levine, ki je pred 16. leti tudi prišel iz Rusije izvajat ameriško svobodo in si je z lastno močjo pomagal naprej, "vi ste šest let v Ameriki, pa ne veste kaj je ameriška svoboda? Dam vam tri meseca časa, da pronajdete, kaj je ameriška svoboda. Pri izviru sedite in morali bi vedeti." Jeceski je obljudil, da "pronajde."

Dr. Sava št. 87 SSPZ razvije novo društveno zastavo v nedeljo 7. oktobra v Grdinovi dvorani. Več razvidno iz oglaša v listu, in so cenjena društva prošena, da uvažujejo.

V petek 5. okt. odide zoper 1800 mož iz Clevelandova vojaško taborišča. Preostaja v Clevelandu še 2000 fantov, kateri so pošljeno naprej najbrž 15. oktobra.

Važne spremembe v Chillicothe.

Nemška mesta bombardirana.

Liberty posojilo izvzeto davkov

Camp Sherman, Chillicothe, Ohio, 4. okt. 4900 mož je prišlo včeraj v to vojaško taborišče iz različnih krajev države Ohio in Pennsylvania. In tudi včeraj je padal dež, kakor še večje, kadar so prihajali vojaški novinci. Vse vojaški novincev v tem taborišču je danes že nad 20.000.

Včeraj ko so prihajali vojaški novinci, je vrhovni poveljnik taborišča, major general Glenn zvrnil važne spremembe v taborišču. Vsi oni, ki nimajo prvega papirja, in vsi oni, ki še vedno čutijo z Nemci, so bili pobrani iz infanterijskih in topničarskih polkov ter so bili pridejani brigadi, ki ima skrbeti za čistost, vozove in splošno gospodarstvo v taborišču. General Glenn je nadalje končno izjavil, da bo postal domov vse one Nemci in njih zaveznike, ki nimajo prvega papirja. Včeraj so vzel skoro 200 tujev od 330 regimenta, ki je znan kot "tujezenska legija" ter so jih premestili v drugo brigado, kjer nimajo nicesar opraviti z vojaškimi skrivnostmi.

Okoli taborišča so začeli poslovati ženski detektivi, ki zasledujejo nemoralne hiše, ki rastejo kot gobe po dežu: Major general Glenn se je izjavil, da ne bo trpel nobene take hiše v svoji okolici.

Charles Landis, zamorski porter v častniškem stanu je bil danes odstavljen, ker se mu je dokazalo, da je prinašal žganje in drugo opojno pijačo v taborišču.

Včeraj je poslal general Glenn 67 vojaških novincev domov. Dobili so svojo plačo za ves čas, kar so služili, plačano vožnjo za nazaj in vse potrebno. Deloma so fizično nesposobni za armado ali pa jih general ne mara v svoji sredini. Ne more se dognati ali jih kak Slovenec med njimi ali ne.

Washington, 4. okt. Provost maršal general Crowder je danes naznanil, da ponuja vsem onim, ki se niso registrirali, ali ki se niso odzvali klicu za vojaško službo, zadnjo priliko, da pridejo v vojaške tabore, povedo svoj vzrok, zakaj se niso oglasili, načar bo vse pozabljeni. Seveda se te "zakasnene kandidate" prisili služiti. Toda kdor se tekom enega tedna ne zglaši in nalašč izostaja od vojaške službe, ga zadegne ostra kazen. Ne samo da bo moral najprvo sedeti in ječi, ampak pozneje ko bo prost ječe, ki znača najmanj eno leto, bo moral vseeno med vojake, kjer bo moral odslužiti redno idobo 4 let. Vsakdo, kdor niznani osebo, ki se odtegne v oj a ški i s l u ž i klobi \$50 nagrade. Predsednik Wilson je razglasil, da je vsekoga državljanu dolžnost enake osebe nemudoma naznaniti vladni, da jih prime.

Med ameriškimi uglednimi ljudmi se dešuje za postavo, glasom katere, naj bi postali državljanvi vsi oni turisti brez nadaljnji ceremonij, ki so bili sedaj poklicani v armado. Mnenje je, da kdor je dober, da brani Ameriko pred sovražnikom, naj uživa tudi ameriške državljanske pravice. Veliko zanimanje je za to postavo.

Umrla je Josipina Levar, soproga John Levarja, stanujoča na 4045 E. 42nd St. Umrla je v Warrensville bolnišnici v sredo zvečer. Zapušča dva mlata otroka. Stara je bila še le 22 let. Mr. Levarju in družini izrekamo iskreno sožalje.

Pariz, 4. okt. Francoski zrakoplovci so sinoci zopet napadli več nemških mest. Francoski so bombardirali mesto Frankfurt in Radstatt. Francoska vlada je izdala sledče naznanilo: V povračilo bombardiranja mesta Bar-le-Duc so naši zrakoplovci sinoci bombardirali Frankfurt in Radstatt. 700 kil bomb je bilo vrzenih na obe mest.

London, 4. okt. Vlada je bila včeraj prisiljena naznaniti par o uro 10.00 v gotovem denarju, da bo prepreči bogatinom, da ne bi vzel vse Liberty bondov, nakar bi imeli financijsko moč vlade v svojih rokah in lahko narekovali pogoj, kakor bi hoteli. Kdor ima manj kot \$5000 Liberty bondov, ne plača nobenega davka, kločim morate plačati davek, če imate na banki najmanj \$500 glasom nove postave, ki se je naredila. Poleg tega, da nosi Liberty bond 4% obresti na leto, pa je denar vložen v Liberty bonde najbolj varen na celem svetu. Napačno je tudi mnenje, da morate čakati 15 ali še več let, da dobite denar nazaj. To ni res, kajti dočim vlada plača v resnici še v 15 ali 30 letih posojeni denar nazaj, toda vsa ka banka in trgovski finančni zavodi vam tudi prej ni kadar hočete plača vsakokrat za Liberty posojito, če bi slučajno potrebovali denar. Pogoji za Liberty bond so: Dva procenta plačate takoj, ko podpisete, 18 procentov 15. novembra, 40 procentov 15. septembra in 40 procentov 15. januarja prihodnjega leta. Ni ga človeka skoro v Ameriki, ki ne bi mogel posoditi \$50 svoji vladi za Liberty bond. Od vas je odvisno koliko časa bo vojna trajala. Kupite Liberty bond, drugo bo storila vlada, da se čimprej neha svetovno klanjanje.

Avtrija izjavlja, da je pripravljena zapustiti zasedene kraje

Amsterdam, 4. okt. Brzjavke iz Budimpešte naznanjajo, da je prišel v to mesto avstrijski minister za zunanjega zadeva, grof Czernin, kateremu v počast je ogrski ministarski predsednik dr. Wekerle pripravljal bil banket. Pri banketu se je grof Czernin izjavil sledče: "Milijoni, ki so danes na bojišču, bi radi vedeli zakaj se borijo. (Opomba: Avstrijski minister je zadel v živo: Kajti Avstriji se vprašujejo, da je tri leta in pol zakaj se borijo, toda Avstrija jim tega ni povevala, ampak jih se danes goni na morišče...) Narodi imajo pravico vprašati, zakaj se miru, katerega toliko želijo. (To vprašanje bo najbolje odgovorila Avstrija.) Ko sem bil imenovan zunanjim ministrom, sem najprvo javno proglašil, da mi namek Avstrije nikogar zatirati (seveda ne, ampak samo dejstvo.) Dolžnost vseh držav, ki so danes na bojišču, je nadaljeval grof Czernin dokler se celega sveta ne prepriča, da Avstrija ni umirajoča država, da se je ne sme razdeliti. Nadalje je grof dejal: "Avstrija ni bila pripravljena za to vojsko (to joj, joj, zakaj je pa je začela?) Sele tekom vojne se je Avstrija tako pripravila, da lahko klubuje vsem drugim državam! Vojna nas je naučila, da moramo biti vojaško vedno pripravljeni. To je pa nemogoče, ker velike vojaške priprave so nas popolnoma učnile. (Tu je povedal grof veliko resnico!) Ognomno bojno ladijevje ne bo imelo nobenega pomena več, kadar narodi na bojišču, bi radi vedeli zakaj se borijo. (Aha, sedaj so pripravljeni iti ven, ko jim voda teče v grlo, lo so pa misli, da so močni dovolj, pa so hoteli vse spraviti pod svoj jarem.) In ce se sovražnik umilje, se tudi mi umaknemo. Vojna je producirala nova dejstva, nove pogoje, in marsikar smo mislili pred vojno, da je v soglasju s svetovnim menjem, se je sedaj spremeno. Mi vemo, da naša ura pride, in bladne krvji ji gledamo v lice. (Kako resnico!) Avstrija bo v tej vojni do zadne na drugih krajin! Toda njega." (Dokler ne razpade.)

3000 Nemcev ujetih. Velika zmaga Angležev.

Hud poraz Nemcev.

London, 5. okt. Včeraj so Nemci doživelvi enega najhujših porazov odkar so jih Francoski vrgli pri Marne leta 1914 nazaj. Angleži so na dolgi fronti osvojili z enim silnim mahom vse nemške pozicije na planjavah, ki vodijo v flandersko dolino in so napredovali ponekod preko ene milije globoko. Nemci so pričakovali napad, pa ga niso mogli odbiti. Angleško poročilo pravi, da so Nemci podljali Angležem kar v skupinah.

Popolni embargo.

London, 4. okt. Angleška vlada uradno naznanila, da je prepopovedala eksport vseh stvari na Švedsko, Norveško, Dansko in Nizozemsko. Edinstvene in osebne prtljage potnikov se lahko posilja iz Anglie v te dežele, ker se je absolutno dokazalo, da so nevtralci posiljali te stvari v Nemčijo. Iz zavezniških dežel se je tekmo enega leta poslalo neposredno preko nevtralcev v Nemčijo nad štiri milijone ton ziveza. Zato je imela Nemčija vedno dovolj hrane, da nečesa primanjkuje. Niti ena unča hrane ne bo dospela več iz nevtralnih dežel v Nemčijo.

Danska, Švedska, Norveška napovedo vojno?

Amsterdam, 4. okt. Poroča se iz nemških virov, da krožijo v Nemčiji govorice, da so Švedska, Norveška, in Danska pripravljene napovedati zavezniški vojni. Vse tri države bi se pridružile Nemčiji. V omenjenih deželah pa o tem nicesar ne vdi.

Nemci za Ameriko.

New York, 4. okt. Velika zavarovalna družba "The German-American Insurance Co." je podpisala en milijon dolarjev Liberty vojnega posojila za Ameriko. Druga zavarovalna družba "The German Alliance Insurance Co." je podpisala pol milijona Liberty posojila.

Delovanje submarinov.

London, 4. okt. Enajst angleških parnikov, ki so nosili več kot 1600 ton in dva parnika, ki sta nosila manj kot 1600 ton sta bila potopljena tekmadnjega tedna od nemških submarinov. Od začetka submarinske kampanje do 1. okt. je bilo potopljeno 455 angle

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$5.00 | Za Clev'd. po pošti, \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 50

Vsi plači, dobiti in davanje na pošti na "Clevelandsko Ameriko".
115 St. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CITY, PRINCETON 120

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.
ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1873.

No. 116. Friday Oct. 5th 1917

The Liberty Loan.

Liberty posojilo, katerega je sedaj razpisala ameriška vlada je namenjeno za stroške, da se nova armada, ki je poklicana pod orodje opremi z obliko, streljivino in zvezmi.

Nadalje, da se vzdržuje ameriška mornarica, ki čuva ameriško obrežje in lov submarine v evropskih vodah, in da dobijo vojaki potreblno placiло za izvrševanje svoje patriotske dolžnosti, nadalje da dobijo vojaki zavarovalnino do smrti, če so ponesrečeni v vojni ali če umro, da se izplača njih sorknikom usmrtnina.

Liberty posojilo je nadalje namenjeno, da se zgradi ogromno trgovsko brodovje, da imamo neprestano zvezo z našimi hrabrimi četami v Franciji, da se vzdržuje naša trgovina na morjih kljub prepovedi kajzera in njegovih submarin.

In konečno, s tem denarjem se bo zgradilo ogromno brodovje zrakoplovov, tako da bodo Zjed. države nadkribole vsaco drugo državo glede zrakoplovov.

Kongres Zjed. držav je dal dovoljenje tajniku zakladnice, da prodaja Amerikancem ameriške bonde, ki nosijo štiri procenta obresti, kateri bondi so izvezeti od vseh davkov, in se lahko spremenijo v druge bonde, kakor določi kongres Zjed. držav.

Ameriško ljudstvo ima sedaj priliko, da skupi za \$3.000.000. ooo novih bondov ali vojnega posojila. Ti bondi se izdajo v takih svotah in na take obroke da je vsakemu državljanu lahko kupiti vsaj en bogid in tako pomagati vladu s tem, da posodi svoj denar, za kar dobri varnost kot je ni večje na svetu.

Bistveno je za naš uspeh v vojni in za podporo našim garnantnim četam, da vlada ne dobi samo polne podpisane svote ampak da dobi veliko več kot zahteva. Nikogar se ne sili ali od nikogar se ne zahteva, da darjuje svoj denar vladu, ampak od vsakogar se zahteva, da posodi svoj denar vladu. Posojilo bo popolnoma plačano z obrestni vred po štiri odstotke. Ladni bond je najbolj varna stvar na svetu, ravno tako dober je kot denar, da še boljši kajti vladni bond nosi obresti, bočim jih denar sam ne nosi. Nobeno drugo posojilo ali investiranje na svetu mi tako varno, za nobeno drugo investiranje ne morete dobiti tako hitro denarja.

Ljudje neprestano uprašujejo tajnika zakladnice, kako bi mogli pomagati vladu v tej vojni. S tem da kupite Liberty bonde vsakdo lahko pomaga. Nobene bolj patriotske dolžnosti ne morejo spolnati, ki se ne morejo boriti, da se preskrbijo vladu z denarjem, da podeli svojim vojakom in mornarjem vse, kar zahtevajo, da jih naredi močne za boj in zmožne dobiti zmago, hitro zmago, nad sovražniki.

Mi se borimo, prej kot za kaj družega, za ameriške državljanske pravice, za pravico, da neovirano rabimo široka morja, tako da prekmerna produkcija naših farm, naših rudnikov in tovaren lahko pride v vsako pristanišče vsakega prijateljskega naroda na svetu. Naše blagostanje in prosperitet je odvisna od naših pravic, da v minu občujemo z

ha. Kdor bere uradna poročila naše vlade, mu je marsikaj znanega, kdor pa bere le kikarje in psovanja v progermanskih listih, tisti seveda nič ne ve.

Sponinjam se, da je nas tajnik za mornarico, Daniels, naročil toliko in toliko premoga za vojne ladije. Najboljša cena, katero so mu dali operatorji ali premogarski baroni je bila \$2.95 za tono. Toda mornariški tajnik Daniels se ni zmenil za to ceno. Izjavil se je da bo plačal \$2.25 za tono, ali pa bo zaplenil premog. Na ta način je prihranil Daniels z enim mahom \$ 3.000.000. Zjed. državam, ker kompanije so se udale raje kot da bi bile zaplenjene. Seveda, nitiče pa ne bo zahteval, da kdo dela zastonj, in tudi tisoči delničarji, ki imajo svoj denar vložen v podjetju, so opravičeni do gotovih procentov, ki seveda ne smejo biti večji kot to od sto.

Tudi jekleni trust je dobil ponosu od ameriške vlade. Naša vlada je naročila 310.000 ton jeklenih plošč in oklepov in jekleni trust je računal \$58 za tono kot najmanjo ceno, ki je mogel ponuditi. Tržna cena je bila \$80. Vlada je dobita tono po \$50 in si prihranila \$7.500.000.

Mi se borimo, da varujemo naše državljane pred umorstvi na morju, ki izvršujejo svoje pravice glasom mednarodnih pogodb in postav.

Mi se borimo, da ohranimo naše demokratične ustanove in našo neodvisnost kot narod napram nevarnosti mogočne in brezozirne vojaške avtokracije, kateri načeljuje nemški kajzer, katerega namen je zagospodovati celemu svetu.

Mi se končno borimo tudi za plemenite ideale svetovne demokracije in svobode, za pravico najmanjših in najbolj slabih narodov, da imajo iste pravice kot najbolj močni, da živijo in se vladajo kakor je njih lastna volja.

Mi se borimo za mir, za pravico v stalni mir, po katerem hrepeni preganjano in mučeno ljudstvo, katerega miru ne more prinesi meč ne bajonet vojaškega despota ampak le mačevana pravica.

Da si zagotovimo te namecene, apeliramo na vsakega moža in ženo, ki prebiva na svobodnih ameriških tleh in se veseli litarov neprcenljive svobode, da se pridruži ligi patrijotov, ki kupujejo Liberty bonde.

Dopisi.

American Lake, Tacoma, Wash. Cenjeno uredništvo. Prosim pošljite mi list na spodaj označeni naslov, za kar vam priložim potrebno sveto. Vam sporočam, da tukaj nas je precej dosti, toda dosežaj se nisem nobenega Slovencev dobil med nami. Mislim pa da kmalu pridejo. Tukaj nas je sedaj 15.000, toda kmalu se splošno naše vrste na 50.000 in sicer v kratkem času. Potem mislim, da se tudi kmalu sestanim z rojaki. Pa tudi sedaj mi ni dolgčas, ker imamo vedno delo.

Pozdravljam vse skupaj, Frank Novak, Co. C. 362nd Inf. Camp Lewis, American Lake, Wash.

Chicago, Ill. Cenjeno uredništvo. Povsed citamo danes o vojnih dobičkih, o draginji, o izkorisčanju, itd. Deloma je ta kritika upravičena, deloma pa je pretirana. Posebno socialistično časopisje, kateremu urerujejo nemški uredniki ima strahovito manjgo psov zoper Ameriko in njene razmere. Nikakor nisem mnenja, da bi to psovanje od strani progermanov kaj pomagalo. Napsproto, škoduje ker zapeljuje ljudi, ki so fanatizirani od nekaj "boljševikov", popolnoma zmešani, da ne znajo ločiti pravo od krivega.

Poglejmo torej kaj dela naša vlada v tej vojni. Naša vladă vodi lud, toda zmagujejoč boj napram "profitirjem". Predsednik Wilson dobro ve, da ves "business" ni patriotski, zato je treba zavrhiti rokave in udariti tam, kjer je najbolj potrebno. In kdo more tudi, da vladă ni imela uspe-

St. Charles Casserne, Marselle France.

Chillicothe, O. Dragi mi. Predno nadaljujem vas lepo pozdravljam in vam sporočam da smo srečno došli na svoje mesto že pozno zvečer. Prv dneve je šli bolj počasi, ker nismo imeli stalnega mesta, sedaj pa je vse dobro. Obleko smo že dobili vsi. Če ne bo slabše, nam bo prav dobro tukaj. Hrane imamo dovolj in dobre. Mene bodo kmalu premestili na moje delo, katero opravljam od mladih nog. Tu kaj zelo potrebujejo mizarjev in tesarjev. Veliko Slovencev nas je skupaj in nam ni prav nič dolgčas, edino po časopisu nam je žal in ga teško pričakujemo vsi. Pošljite nemudoma, kajti ne samo jaz ampak vse drugi komaj čakajo "Clev. Amerike". Sedaj pa končam in lepo pozdravljam vse prijatelje in znance, dokler se zopet ne vidimo.

Anton Strniša, Co. I. 331st Rgt. Camp Sherman, Chillicothe Ohio.

Nemški največji sovražnik.

Predno se je začela današnja vojna je bil nemški sovražnik "rumena nevarnost." Leta 1914 je bil pravi nemški sovražnik Rusija. Potem pa je prišla na vrsto Anglija. Najzadnje pa smo mi Amerikanici prišli na vrsto. Toda mačka je skočila iz vrča. Spustil jo je nemški list, glasilo Kruppovih topov v Berolinu, po imenu "Neueste Nachrichten".

"Največji sovražnik Nemčije je demokracija. Mi se bodo morali boriti proti demokraciji potem, ko bodo odpočili od te vojne in bodojo širše meje povečane Nemčije zasigurane — kljub rajhstagu in kljub vsemu prizadevanju za mir."

In berolinski socialistični list "Vorwaerts" cincino pričasti k temu preroščovanju Kruppova organa: "Torej se nam zdi, da bo bodojo Francija, Anglija, Rusija, Amerika in drugi naši sovražniki premagani, da se bo vojna znova začela, in sicer z največjim veseljem in vriskanjem, vojna v imenu nemškega naroda proti nemškemu narodu."

Mi bi radi slišali govoriti senatorja La Follette, zastopnika nemškega kajzera v Ameriki, v debati z urednikom socialističnega lista "Vorwaerts". Prav prepričani smo, da bi bil kajzer z La Follette skrajno nezadovoljen.

Gorenje vrstice pa nam tudijo jasno kažejo, da je v Nemčiji junkerska klaka muncijskih izdelovalcev, ki kontrolira ves nemški narod. Jasno pa tudi vidimo, da ima ta klaka hude nasprotnike v Nemčih samih, ki so pametni socialisti. Želite je le, da zapro čimprej urednika "Neueste Nachrichten" v ječo, a spustijo urednika "Vorwaerts" med narod, da odpre Nemcem oči.

DR. KREK ZA BEGUNCE.

(Slovenec, 13. in 16. julija.) (Iz govora dr. Kreka v državnem zboru 12. julija.) "... Večno, da je na jugu mnogo bednih srbskih begumev, na stotoči ukrainskih, Židov iz Galicije in Bukovine, Slovencev in Hrvatov iz Istre, in Gorinskega, veliko število poljskih begunec — in da je zgodovina teh beguncev pisana s krivo in solzami.

Videl sem Srbe in Ukrajince kateri niso smeli povedati kaj so, iz strahu, da ne bi prišli v zapor ali na vesala. (Tako je!) Poglavlje o beguncih je najzaostnejše v tej vojni.

Poleg vse te bede pa me je tešila krasna zavest, katero sem si pridobil pri teh beguncih, namreč, da ti bedni, nesrečni ljudje tako zelo ljubijo svoj dom. (Živio odobravanje)

Tu je izvor naše naše bodočnosti. Poleg ljubezni do domovine se izraza pri njih tudi ljubezen do svobode. V težkih razmerah so se povzdignili niso študirali filozofije, toda ko so sami za sebi spoznali,

kar pomeni biti brez svobode, biti politično zasrujen, so se zbudile njihove sile; obvezeli jih je bit, da je nedostojno človeka, in načeljam se, da se bodojo iz vrst teh beguncev pojavit branici svobode in boritelji proti absolutizmu in tiraniji. (Odobravanje in ploskanje.)

STALIŠČE JUGOSLOVANSKE SOCIJALNE DEMOKRACIJE.

(Slovenski Narod, 19. julija) "15. avgusta mora pričeti delovanje splošne mednarodne socialistične konference v Stockholmou po pozivu ruskega delavstva in vojaškega sveta. O stališču, katero bodo zavzeli na tej konferenci delegati "Jugoslovanske socijalne demokratske stranke", piše "Napred" (Novi dnevnik slovenske socialne demokracije):

"Znano je, da so delegati "Jugoslovanske socijalne demokracije" za stockholmsko konferenco sodruži Jože Kopac, Anton Kristan in dr. Henrik Tuma. Naši delegati bodo zavzeli na konferenci interese slovenskega naroda in ostalih jugoslovanskih narodov v Avstriji tako, da bodo zadovoljili vse demokratske in narodne aspiracije teh narodov. Toliko objavljamo danes v obvestilo onim, ki so se prehitro vznemirjali in ki so bili že v naprej logični. Celi so nekaj zvoniti, niso pa vedeli, ali javlja zvonenje zoro novega dneva ali temo dolge noči, ter so bolj verjeli v drugo, kakor v prvo, ker smatrajo še vedno socialistično demokracijo za del naroda, ki stoji izven njega."

DR. WARREN CLINIC

216 Superior Ave. West, 2. nadst. Cleveland, Ohio

6428 St. Clair Ave. bližu Addison Road

6428 St. Clair Ave. bližu Addison

ODPRTO PISMO.

Cleveland, Ohio, 1. okt. 1917.
Urednik "Clevelandiske Amerike", Cleveland. Cenjeni gošpod.

Opozorilo se me je o gotovih govorih v 26. vardi, da se nahajam jaz v opoziciji napram kopalnišču na St. Clair ave. zapadno od 26. varde, in da za svojo opozicijo nimam nobenega vzroka. Na tem mestu hočem izjaviti, da sem jaz prepričan, da je potrebno postaviti kopalnišče v dotednem teritoriju, kot sem tudi prepričan, da je treba postaviti najmanj troje kopalnišč v 26. vardi.

Toda sedaj ni čas, da bi se postavljalo kopalnišča. Naša mestna blagajna je v obupnem stanju, in hondov ne moremo prodajati razen po jački visokih cenah. Prednik finančnega odbora mestne zbornice, Mr. Adam Damm, ki zahteva kopalnišče na St. Clair ave. zapadno od 26. varde, je bil pred kratkim tudi tega minenja. Jaz sem minenja, da je bilo njegovo prepričanje bilo zdravo tedaj in da je isti položaj danes. Jaz sem še vedno istega mnenja danes kot sem bil tedaj. Ampak predsednik finančnega odbora mestne zbornice je spremenil svoje stališče.

Kopalnišče o katerem govorim, bi se moralo postaviti v najkrajšem času, toda v ocigli finančnega položaja mesta Cleveland, ki se bliža bankrotu in v ocigli visokih obresti, ki se morajo plačevati za javne bonde, se mi zdi, da je nepremišljeno izdati nemudoma javno kopalnišče.

Državljeni 26. varde so mi naročili kot svojemu councilmanu, da ne smem pod nobenim pogojem voliti za kopalnišče Mr. Damma, dokler nisem govor, da dobi naša varda najmanj troje kopalnišč.

Ce hoče Mr. Damm imeti kopalnišče v 23. vardi, naj uloži predlog v mestni zbornici za najmanj \$500.000 bondov, da dobije vse varde priljubo do kopalnišča, ce se zanimajo za nje.

S spoštovanjem

Wm. Rolf, councilman
26. varde.

Vprašajte Blaž Boldana

5301 St. Clair ave. vogal 53. ceste. V prasajte ga o lepih lotih, kjer je že napeljan kanal, vodovod, cestni tlak in senčnata drevesa, za kar je vse plačano. Cena lotu \$450 in več. Nekaj plačate takoj, drugo na mesece. To posestvo je blizu 140. ceste in Kinsman Rd. kjer se denar v zemljišču dobro obrestuje in kjer bo vodila kara mimo. Oglejte si načrt zemljišča v oknu Boldanove trgovine. Mnogo novih hiš se zida, katere so naprodaj.

Tri sobe se oddajo v najem s kopalniščem vred. 1453 E. 53rd St. (119)

ZAHVALA.

Dr. Carniola, šotor št. 1288 of the Maccabees, se tem potom zahvaljuje vsem cenjenim društvom, katera so se korporativno udeležila koraka in slavnega razvijanja nove društvene zastave dne 23. sept. v John Grdinovi dvorani.

Zahvaljuje se tudi vsem članom in članicam bratskih društev, ki so se posamezno udeležili, posebno pa se zahvaljuje za tako hilno udeležbo slavnostnega banketa zvečer.

Izkreno zahvalo izrekamo društvom za plemenita štarila, kakor tudi vsem posameznikom, in sicer so darovali: Dr. Lunder—Adamič, št. 20 SSPZ edo delnicu Narodnega Doma, Lovško pod. društvo \$5.00, dr. Carniola, št. 493, Ladies of the Maccabees krasne trakove in zastavi, pevsko dr. Edinost \$5.00, pevsko dr. Zarja \$8.00, dr. sv. Jožefa \$5.00. Boter zastave Jolka Možina krasne trakove k zastavi in enega jagnjeta, botra zastave gospa Možina \$10. Anton Grdina \$10, Frank Pavlič enega petelina.

Posebna zahvala gre g. Ant. Grdina, John Možina in Anton Kavčič, ki so darovali avtomobile na raspolaženje. Zahvaljujemo se vsem cenjenim tr-

govcem za krasne dobrice. Zahvaljujemo se pevskim društvom "Edinost" in "Zarja", ki sta sodelovala petjem. Nadalje se zahvaljujemo gospicam, ki so bile kot tovarišice zastavi za njiju lepe deklamacije in sicer gospica Josipina Grdina, gospica Josipina Lausche, gospica Julija Brezovar in gospica Annie Saje.

Zahvala tudi vsem cvetličnim dekljam. Konečno izreka društvo se enkrat iskreno zahvalo vsem cenjenim udeležencem in darovalcem za njih simpatije, katere so nam izkazali. Društvo si bo ohranilo njih vseh imena v prijetnem spominu.

Odbor dr.

Carniola, št. 1288 T.M.
(117)

Naprodaj je poolroom, štirine mize in keglisce. Proda se po nizki cenici, ker mora oditi lastnik k vojakom. 4319 Superior ave. (118)

ZAPRTJE.

Zaprtje se hitro umakne, če jemljeni Severove jetrne kroglice. Mr. Thomas Sitko, Mansfield, Pa. nam je pisal: "Ko sem rabil Severove jetrne kroglice, nisem bil nikdar zaprt."

— Severove jetrne kroglice so tako fino vzdajjalno zdravilo proti zaprtju, glavobolu, vrtoglavosti, bruhanju itd. Cena 25c. Po vseh lektarnah Če ne morete dobiti v vaši lektarni, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Mali pogovori o električni luči.

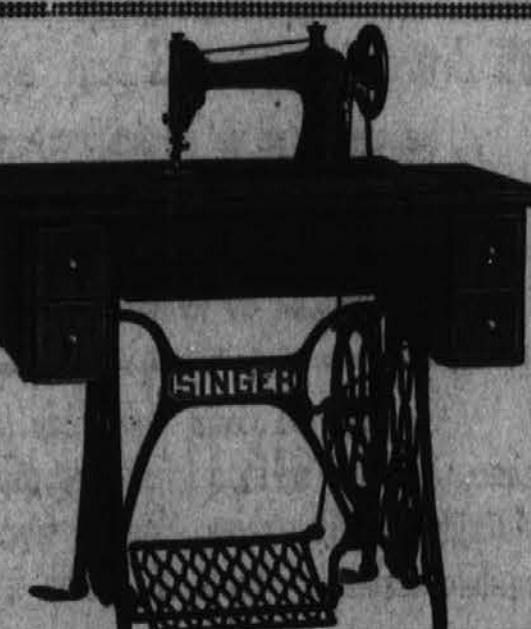
Ker gori elektrika v zapečatenem steklu, ne konsumira kisika, tega važnega dela zraka, katerega potrebuje vsakdo, ki hoče biti zdrav. V mrzlem vremenu vam ne krade elektrika svežega zraka v sobi, v toplem vremenu pa je elektrika mrzla.

THE ILLUMINATING COMPANY
ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE

Zdravniški recept — naša zdravila.
Za boleten dobite zdravniški predpis, ki mora koristiti.
Našim zdravilom lahko popolnoma sauvate, da vam koristijo. Ce prinesete zdravniški recept k nam, mi garantiramo da dobite prava zdravila.

SLOVENSKA LEKARNA Fred H. Braunlich,
1383 EAST 55th ST. VOGL ST. CLAIR AVENUE

Slovenska

trgovina

S

šivalnimi

STROJI

Vojška je tu, in sedaj, ko je vse tako draga, si moramo sami snati pomagati, da si vsaj nekaj pripravimo. Zato priporočam, da si kupi vsake gospodinj in delki šivalnih strojov. Za logi imam vsakovrstne šivalne stroje od \$5.00 naprej, toda najbolje priporočam, katera hčete imeti dober stroj "SINGERJEV ŠIVALNI STROJ". Zadovoljni boste in ne bo treba dajati denarja za večna popravila.

Pridite k nam in govorite slovenško, ker to je edina slovenska trgovina s šivalnimi stroji. Ce nimate denarja, da takoj plačate, vam zaupamo, da plačujete na mesec, in plačamo bo, da sami ne boste vedeli kdaj. Se priporočam vam dobro znani

RUDOLF PERDAN,

5024 ST. CLAIR AVE.

Kdor kupi stroj, mi vas naučimo brezplačno čiščenje na stroju, če ne znate. Prevzamemo v pojavljajoče pokvarjene stroje.

BELL MAIN 9173 MIHAEL S. ČEREZIN,
Hrvatsko-slovenski odvetnik

Pisarna: 1208 ENGINEERS BLDG. 12. NADSTROPJE,
VOGL ST. CLAIR IN ONTARIO.

Princeton 1944 W Podružnica: 5306 HALE AVE. Wood 753 R Collinwood, O.

BRATA KUNSTEL New York Dry Cleaning Co.

Pripravljajo so cenjenem občinstvu za čiščenje, likanje in pravljivanje

MOSKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse delo vršimo v popolno zadovoljstvo. Fino delo Nizke cene. Pridržimo klicat in pripeljemo na dom.

6230 ST. CLAIR AVENUE

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.
blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANITORIJAH V EVROPI

Uradne ure:

9. xij. do 4. pop.
7. zvez. do 8. avto.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

4%

Naredite svojo dolžnost!

Spomnite se na svojateljino, ki již imate v Ameriki. Prosta vam je moč v usmer. Vi smo vam vse prizadevali za uspeh. Imate vsega prilika za uspeh. Dejate kakor hečete.

Kupite Liberty Bonds in prizadevajte za uspeh. Dejate kakor hečete.

The Cleveland Trust Company

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta, s kopališčem. 1266 E. 59th St. (117)

Za \$3.75 na teden plačila lahko kupite velik lot in lepo hišo. Za podrobnosti se obrnite na The Helper-Cody Co. 311 Garfield Bldg. V slovenski naselbine, pod jako ugodnimi pogoji.

Naprodaj je restavrant v sredini slovenske naselbine, proda se po nizki cenici. Pozvane se v ure vrednosti.

Slovenka, izurjena za trgovino z žensko gotovo opravo in otročjo obliko, dobi takoj delo. Dobra plača, kratek urav. Samo izvezbane naj vprašajo. Beno. B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (117)

Slovenka bi rada dobila delo, da bi pazila na otroke. 5812 St. Clair ave.

ZENITE SE! Pošljite 25c in mi vam pošljemo ženitovanski katalog z imeni, naslovi in SLIKAMI mnogo lepih deklej in dobril udov. Samo 25c. Naročite pri Reliess Club Dept 14 Box 455, Los Angeles, Cal.

CUY. CENTRAL 1465

Bell Rosedale 2377 W.
Cuy. Central 6678 R.
Plin in kisik.

Uradne ure od 9-12 in 1-5 ure. Pondeljek, četrtek in sobota zvečer od 6-8 ure.

DR. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik.

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

Soba se odda za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1397 E. 61st St. zadaj. (116)

Pozor rojaki!

Zidana hiša naprodaj za 2 družini, 12 sob, velik lot, velika klet in še ena mala hiša zadaj, 5 sob, obe hiši na enem lotu. Renta prinese \$74 na mesec. Cena vsemu skupaj je samo \$7000. To se izplača pogledati. Oglaša se pri lastniku 1741 E. 32nd St. ali pa na 1065 E. 66th St. (116)

Naprodaj so dobri sodi od žaganja. Poceni. Vprašajte pri Korče Brata, 513 E. 152nd St. (119)

KJE JE

Anton Cerkovnik in Francisca, omožena Bedenk. Za njiju naslov bi radi zvzel o njih brat Josip Cerkovnik, ki se nahaja v ruskem ujetništvu. Naslov je: Josip Cerkovnik, Gorod Kerč, pošta Jašček, št. 34 gubernija Tavričeskaja, Rusija (115)

Krasni loti naprodaj

v Randall parku, na Green Rd. blizu No. Miles ave., le nekaj minut hoda od Erie Ore Docks in Randall kare. Tu je prostor, kjer bodo postavljene vse večje tovarne v Clevelandu, največje tovarne so po-kupile ogromno sveta v okolici. Tu je bilo prvotno 800 lotov, izmed katerih je 500 prodanih. Tu je vaša prilika za celo življenje, da kupite na tem prostoru velik lot 50x110, od \$100 do \$300. To zemljišče je fino urejeno, dobra zemlja, posebno pripravna za vrtnarstvo. Sestajajte hiši je sedaj postavljen na zemljišču. Vrednost zemlje se gotovo podvoji v enem letu. Za pojasnila in nakup se obrnite na W. F. Murphy, 8616 Wade Park ave. Tel. Bell Garfield, 6080 M. Ohio State Princeton 130. Lastnik je na zemljišču vsako nedeljo od 10. zjutraj do 5. zvečer. (116)

KJE JE

Rudolf Škarbar, doma iz Lokeve na Krasu. Slišala sem, da se nahaja nekje v ruskem ujetništvu, in prosim torej vse Slovence v Rusiji, da mi naznamo njegov naslov, če jim je znano, zakar jim bo jaco lialevna njegova sestra Mary Škarbar, omožena Cerkvenik, 6018 Glass ave. Cleveland, O. U. S. A. (120)

Lepe sobe za fante se oddajo v najem na 12708 Woodsdale ave. zgrajeno Superior "tru" kare ali 6 minut od St. Clair ave. in 125. ceste. (116)

Mesnica je naprodaj v sredini slovenske naselbine. Proda se po nizki cenici. Vprašajte na 6216 St. Clair ave. (117)

Naprodaj je restavrant s kavarno, sredji slovenske naselbine, lepa prilika za Slovenca. Vprašajte na 6009 St. Clair ave. (117)

Cedna soba se odda v najem z vsemi ugodnostmi za enega ali dva poštena fanta. Poizvedite pri A. Turk, 872 London Rd. Collinwood. (117)

Hiša je naprodaj ali se zamenja za farmo. Hiša ima 6 sob, električno, plin, vodo, garage. Pozvane se na 7907 Maryland ave. S. E. (117)

DEKLETA

dobjo delo v Packing Dept. ure od 7 do 4 in do 12 v sobotah. The Widlar Co. 722 Bolivar Rd. (116)

Pohištvo z rentom vred se počeni prada. Je prostora za 14 fantov, prada se radi vojne. Vprašajte na 4317 Superior ave. zadaj. (117)

Velika prilika za delavce.

Kupite velike lepe hiote, samo to minut od dveh velikih tovaren, kjer dela nad 200 mož. Naše St. Clair ave. zemljišče na St. Clair ave. in Bliss Rd. je popolnoma preskrbljeno z vsemi modernimi napravami, tlaci, zdravstvenim kanalom, voda, električno luč, senčnata drevesa in tlakane ceste.

**Veliki loti 50x150 veljajo sedaj samo \$395
Na lahka odplačila.**

Loti so blizu ljudskih in višj

ZADNJI RODOVINE BENALJA

ZGODOVINSKA POVEST

SPIRAL
FR. REMEC

Mihail je v svoji sobi jel čitati prepise oih strašnih pism. Bila so to pisma, ki jih je Leonard v raznih časih pisal Rudečemu Jakobu. V enih mu je poročal o gotovih hišah, kjer so rokovnjači potem rogali, v drugih ga je obveščal o policijskih odredbah zoper rokovnjače in sploh o zanj važnih stvarih.

A bila so vmes še druga pisma, Mihail je izvedel iz njih, da so ga rokovnjači hoteli na Lesnem brdu umoriti, da so hoteli odpeljati Renato in jo spraviti na sum, da je z njim usta, ter da so hoteli tudi Evzebiju Benalja vjeti, ga prisiliti, da napravi Leonardu na korist novo oporočko in ga potem ubiti.

Nasel je izjavil Leonardovo, da izplača iz Evzebijeve zapuščine 5000 tolarjev Rudečemu Jakobu in mu da svojo sestro Eleonoru za ženo.

Končno je cital, kar je Leonard pisal svoji sestri Eleonori, ko je rokovnjača ovdaj policijskemu ravnateljstvu. Spreletel ga je groza, ko je cital priporočilo, naj Eleonora če treba tudi za ceno svoje dekljške časti izve, kje ima Rudeči Jakob skrit svoj zaklad in naj, ko pridejo vojaki lovit rokovnjače, pomaga, da Rudeči Jakob ne utiče, v največji sili pa ga naj sama ustrelji.

"Ce uteče Rudeči Jakob smo vti izgubljeni — uničil nas bo vse brez usmiljenja." Tako se je glasil konec tega pisma, čigar resničnost je stopila v tem trenotku Mihailu Kržinarju pred oči.

Mihail se je prijemal za glavo. Petkrat, desetkrat je prebral ta pismo. Vedel je, da givore resnično, saj je imel izvirnike pred očmi in saj je spoznal Leonardovo pisavo.

"Izpridena laška in ciganska kri" — takoj je nekje v teh pismih govoril Leonard sam o sebi in te besede so Mihailu neprestano krožile po misilih.

Dolgo je ugrbal, kaj naj storiti. Spoznal je, da bo sotinja preiskava, ki je spravila Leonarda v velik sum, počasi govoriti se toliko dognala, da bo sodnja začela tudi proti Leonardu postopati in zdele se mu je, da Leonard ne more uteći svoji usodi. Kdor ima toliko na vesti se ne resi več.

"Ali naj vse naznamen policijskemu ravnatelju in mu izročim ta pisma?" — tako se je vpraševal Mihail. Pamet mu je velevala, naj tako stori, srce pa mu je govorilo, da ne — zaradi Renate ne.

Renata in Leonard! Spominal se je Mihail, kako se je Leonard prizadeval, da bi si pridobil Renato in spominjal se je tudi, da ga je ta človek poskusil dvakrat zavratno umoriti ter v tretje najel razbojnike, da bi ga ubili.

"Mrčes je ta človek, ki za služi vesala, ali da prihranjuje Renati žalost in razburjenje in da ji dokazem, da sem po svojem značaju vreden njeni ljubezni, storim to, kar bi storila Renata na mojem mestu."

Vzel je pisma in vzliz pozni ura je šel iskat Leonarda Benalja na njegov dom. V pritličju dočne hiše je bila znana krčma, v kateri so bili še veseli gostje, vsled česar so bila vrata še odprtia. Ne da bi ga bil kdo opazil, je prišel Mihail v prvo nadstropje, kjer je iz takni žensko, ki ga je po dolgem obotavljanju peljala v Leonardovo sobo.

Kakor da je bilo oplenjeno, tako je izgledala ta soba. Leonarda je revščina silila prodajati pohištvo komad za komadom. Ker mu je gostilnicar v hiši brez plačila ni hotel ničesar več dati. V sobi je bila samo miza in revna postelja, na kateri je ležal Leonard.

Plaho je Leonard uvignil glavo, ko je Mihail vstopil v sobo in v skrajnem iznenade-

nju je zaklical:

"Vi — vi — kaj hočete od mene — tako pozno ponoči."

"Ne prihajam kot sovražnik" je rekel Mihail resno in nekako slovensko. Nimam sicer nobenega vzroka, da bi vam bil prijatelj, tudi kot človek ne morem imeti z vami usmiljenja..."

"Kaj torej hočete od mena?" se je razljutil Leonard. "Jaz ne potrebujem ne vašega prijateljstva, ne vašega usmiljenja."

"Ne ponujam vam ne enega ne drugega," je ostro in zaničljivo odgovoril Mihail. "Tega vi sploh vredni niste. A ker nosite isto ime, kakor baronica Renata, zato sem vas priseljil svarit."

"Mene svarit?" se je poglojivo zasmehjal Leonard. "Ali se mar bojite, da vas Renata le ne bo vzel?"

"Močite in ne izgovorite imena baronice Renate" je ukazal Mihail. "Ni me volja vas poslušati. Vem, da ravnam v smislu baronice Renate, če vas opozorim na nevarnost, ki vam preti. Samo zaradi Renate, samo ker nosite njeni ime, samo zato ker ste z njo v svetu vam povem dvoje. Eno je, da je sodnija iz izpovedi tega rokovnjača v njej žensk prišla do spoznanja, da ste vi sami razbojnički in rokovnjači..."

Leonard je planil pokonci. S široko odprimi očmi je v groznom strahu gledal Mihaila. Poskušal je nekaj govoriti, a ni spravil nobene besede čez ustmi; samo zadušeno grgrajanje se je čulo.

"Dajte je bil danes zvezcer pri meni človek, ki mi je podal različna vaša pisma. Prepise imam tu. Iz teh pisem sem spoznal, da ste najeli rokovnjače, naj odpeljeli baronico Renato in naj umore me ne in naj umore pokojnega vašega strica; spoznal sem iz teh pisem, da ste tudi rokovnjače, svoje zveste zaveznike izdali in jih hoteli spraviti na zaslužena vešala; izvedel sem kako ste učili svojo sestro. Izkratka, znano mi je vse. Tu imam prepise teh pisem."

Zaničljivo je vrgel Mihail pisma Leonardu na posteljo. "Zaščite jesenske OBLEKE" je nadaljeval. "Jaz vas ne bom naznamil oblasti, svarim vas le — storite kar hočete. To pa vam se povem: Tisti človek, ki mi je ta pisma prinesel mi je odhajajo zaklical: pozdravite barona Leonarda in recite mu da ga bom pregnjal in mtičil, dokler bo živ. Bil je to, vaš nekdanji pojaz Rudeči Jakob."

Mihail je umolknal. Naglo je presekal svoj govor, kakor da mu je od razburjenja zmanjšalo sipe. Leonard je ležal na postelji kakor bi bil mrtev. Kakor udarci po glavi so ga zadela Mihailova očitanja. Spoznal je strašno nevarnost, v kateri je bil in nič ni dvomil, da je vse izgubljen, ko bi tudi utekel oblasti, kaj naj bi bilo že nuj?

V enem samem trenotku se je tega natančno zavedel in vistem trenotku je tudi že storil svoj sklep. Nepremično je ležal na svoji postelji kot bi bil brez moči in zavesti, le svoje temne razbojniške polegle pa upiral v Mihaila, kakor divja zver predno napade svoj plen.

Mihail se je molče obrnil od Leonarda. V onem hipu, ko je Mihail pokazal Leonardu hrbot, ter stegnil roko po svojem na mizi ležečem klobukom, je Leonard izpod vzglavlja nagle potegnil napet samokres, pomeril in ustrelil.

Mihail se je zganil, je bolnostno zaječal, dvgnil roki in v hrbot zadel padel na obraz. Leonard je planil iz postelje. Zaklenil je vrata in vzel iz

je mu je bil šele ta dan povedal, kako je končal Leonard Benalja in Mihail je povedal očetu, kako je dobil pri Leonardu najdenje spise in kaj ga je napotilo, da jih je nesel še pomoči Leonardu na stanovanje.

Zdaj se je stari Kržinar mudil v salonn, kjer se je vsako popoldne kar gnetilo gospodov in dam, ki so hodili vpraševati, kako se Mihailu godi in ki so šele danes iz st Mihaelovega očeta zvedeli, kako je prišel Mihail v Leonardovo stanovanje, česar si prej nihče ni zna raztomačiti.

Leonard je napel samokres mirno, smehljačja ga je ogledoval, če je vse v redu, potem pa se je vse del narob svoje postelje.

"Le trkajte" je mrmljal posmehljivo, "le vpite! Predno odprete vrata bo poteklo še nekaj trenotkov."

Bil je zdaj popolnoma miren in smehljač z njegovih ustreni izginil.

"Cez nekaj trenotkov bo vse komčano — to bodo gledali, če najdejo te papirje. Naj jih le bero. Jaz se jih bodo smejjal iz pekla, samo da sem tegale spravil s sveta."

Sunil je Mihaila z nogo. Na vratih se je čulo, da je udarilo klavido na nastavljeno zagozido.

Leonard je z mirno roko nastavil samokres na celo.

"Ena — dve — tri" je štel porogljivo in sprožil prav tedaj, ko so vrata odletela in so se ljudje vsuli v sobo.

* * *

Minulo je več tednov. Po dolgem boju s smrto je krepka narava Mihailova vendar zmagala. Leonardova kroglica je začela Mihaila v hrbot in ga prestrelila.

V poltemni sobi je ležal Mihail, samo še senca nekdanjega junaka. Bled in upadel je bil njegov obraz in drobne in suhe so postale njegove roke. Toda njegov pogled je že zopet imel nekdanjo toplost, ki je tako mamljivo uplivala na baronico Renato.

Sam je ležal Mihail v svoji sobi. Njegov oče, ki se vse noči ni maknil od njegove poste-

Soba se odda za enega ali dva fanta, s kopaliscem, brez hran. 1095 Addison Rd. vrata št. 5. (117)

Slovenec dobi stalno delo pri delivery vozlu za laundry. Vprašajte pri Eagle Laundry, 1292 E. 20th St.

Soba z vso opravo se odda v najem. 1073 E. 64th St.

Dva fanta dobita stanovanje in hrano. 1447 E. 51st St. (118)

Baileys
THE BIG STORE
ONTARIO PROSPECT.

Deške jesenske OBLEKE

\$15.00 OBLEKE \$9.95
DVOJNE HLACE

Jako trpežen materijal, vse suknja, veleurs in cheviots.

Najbolj trpežne kar jih morete dobiti. Mere 6—18 let.

\$10.00 OBLEKE \$7.50
DVOJNE HLACE

Fin materijal, najboljši izdelek, zelene, sive, olive, tan, pasovi, norfolk modeli in druge. Mere 6—18 let.

JOPIČI

Velika izbera najbolj modernih jopičev, mire 6—18 let.

\$1.59 do \$7.50

SUKNJE ZA FANTE

Jako čedni vzorci, suknje, ki naredijo veliko veselje fantom. Vojaški modeli, s pasovi, za dečke od 2—10 let. Chinchilla, kersey in cheviot, nove jesenske barve.

\$3.95, \$4.95, \$5.95 do \$15.00 (Drugo nads.)

KUPITE ROKAVICE SEDAJ

Zenske P. K. vzorci rokavice, črne bele, sive. Jako trpežni in lepi. Mere 5½—8

\$1.50

Zenske rokavice, tako lepa izbera pa

\$2.00

Fine francoske rokavice z zaponkami \$2.25

Kayser krasne rokavice, vse barve po \$1.00

Odjemalcem naravnega plina.

Zima 1916–1917 nam je dokazala, da se ne moremo zanesti na neprestano in dovoljno uporabo naravnega plina, ne da bi riskirali osebno neprijetnost. Tupasem se je prijetilo, da plinova družba ni mogla dobiti dovolj plina, da bi enakomerno postregla vsem svojim odjemalcem. Kompanija je naredila vse svoje moči in ni odgovorna za pomanjkanje plina.

Prvič — Pomnite na skrajno mrzlo vreme po zimi in nizko temperaturo.

Družič — Zmanjšanje pritiska in pomanjkanje plina v plinovih vrelcih, ker se ga neprestano rabi v tolikih množinah.

Tretjič — Pomanjkanje premoga in temu sledi visoka cena v primeri s plinom, je povzročilo, da je mnogo ljudi svoje peči spremeno od premoga na plin.

Vse plinove družbe morajo pričakovati začasno prenehanje s službo. To prenehanje je v zvezi z veliko škodo, iz česar sledi, da je kompanija ravno tako zainteresirana, da vam nudi dobro službo kot vi.

Pomniti moramo, da mesta, ki se zanašajo samo na premog kot kurivo po zimi, so trpela ravno toliko ali še več lansko zimo kot mesta, ki rabijo plin. Pričakovati moramo prihodnjo zimo gotove dobe, ko ne bo dovolj plina in vas bo zeblo, razven če plinovi odjemalci delujejo skupno s kompanijo pri njenem prizadevanju, da prepreči žalostne dogodke zadnje zime. Pameten odjemalec si bo preskrbel nekoliko premoga ali druga kuriva. S tem si bo prihranil marsikatero sitnost.

Ne oziraje se na pomanjkanje delavcev in silovito zvišanje v ceni vsega materiala, je kompanija naredila vse, da zveča dobavo naravnega plina, in je bila precej srečna v tem, s tem da je dobila nove vrelce in jih kupila. Toda ta nova produkcija bo komaj pokrivala zgubo v starh plinovih vrelcih, radičesar ne moremo prorekovati, da bo letos plina več kot lansko zimo.

Nesporazum vlada tudi glede plina, ki so ga dobivale tovarne lansko zimo. Ves plin za industrijsko uporabo v tovarnah je bil ustavljen, razven v slučajih plinovih strojev, kjer bi morali zapreti celo tovarno in bi tisoče ljudi zgubilo zaslужek. To je bila edina izjema, sicer se je pa plin odjemal za domačo uporabo.

Letos pa se bo potreboval plin poleg za domače potrebe tudi za vojne namene v industriji, in nekoliko žrtv bo treba doma raje kot da se dovoli, da zaostane delo ki je potrebno za naše vojake. S tem, da previdno postope s kurivom, najšibko s plinom ali premogom, boste pomagali, da imamo uspeh tudi na vojnem polju.

Plinovi odjemalci naj bodejo prepričani, da si bo kompanija prizadela vse svoje moči za zimo, toda mi smatramo za našo dolžnost, da damo pravočasno svrilo in svetujemo, da si vsakdo poleg plina preskrbi še kaj družega, da bo imel v največji sili.

Naši izvedenci vam dajo brezplačne nasvetne v vseh zadevah in vas prosimo, da se obrnete na nas.

The East Ohio Gas Company.